

AKDENİZ TURİSTİK OTELCİLER VE İŞLETMECİLER BİRLİĞİ (AKTOB)

Turizmistatistikleri Tourismstatistics

30
YIL
1984-2014

AKTOB Araştırma Birimi tarafından hazırlanmıştır (by AKTOB R&D, 2014)

AKTOB
TURİZM İSTATİTİKLERİ
TOURISM STATİSTİCS
MART 2014
MARCH 2014

İmtiyaz Sahibi/Owner

AKTOB
Yusuf Hacısüleyman

Editorial Board

Erkan Yağcı, Kaan K.
Kavaloğlu, Erol Karabulut

Editor / Research

Erol Karabulut
AKTOB Ar-ge

**AKTOB
BOARD OF DIRECTORS**

Yusuf Hacısüleyman
Erkan Yağcı
Erdal Tontu
Tolga Cömertoğlu
Kaan Kaşif Kavaloğlu
Ece Tonbul Kilit
Aslı Ulukapı
Yeliz Gül Ege
Nihat Vural
Adnan Soyaslan
Mehmet Tümbül
Zafer Alkaya
Emir Demirci
Selçuk Akıltopu
Ahmet Çevik

İLETİŞİM/CONTACT

Address:Gebizli Mah.
Termessos Bulvarı. Güngör
Ahmet Yitmen İş Merkezi
No: 73/ A 07300 Muratpaşa
ANTALYA

Tel: 90 242 321 39 94 / 95
Fax: 90 242 321 59 26 / 27

www.aktob.org.tr
arge@aktob.org.tr
info@aktob.org.tr

İÇİNDEKİLER/ CONTENTS

	Sayfa/ page
Yabancı ziyaretçiler / Foreign visitors	3
Turizm geliri / Tourism receipts	3
Yabancı ziyaretçilerin ülkelere göre dağılımı / Foreigners arriving in turkey by nationalities	4-5
Yabancı ziyaretçilerin bölgelere dağılımı / Foreigners arriving by toursitic regions	6
Yatak kapasitesi / Total beds capacity	6
Konaklama tesisleri / Accommodation establishments	6
Gelen ziyaretçilerin meslekleri/ Visitors according to their profession	7
Ziyaretçilerin çalışma durumları/ The employment status of visitors	7
Havayolu şirketleri / Airline companies	8
Seyahat acenteleri sayısı / Number of travel agencies	8
Türkiye'de yurtdışına çıkışlar /Turkish people travelling abroad	8
Ziyaretçilerin geliş nedeni / Purpose of foreign visitors	9
Ziyaretçilerin yaş gruplarına göre dağılımı / Foreign visitors by age groups	9
Açamlarına göre yurtdışına çıkışlar / purpose of travelling abroad	9
Turizmin GSMH, İhracat ve Dış ticaret açığına oranı / Ratio of tourism receipts to GNP, Export and F.Trade deficit	10
En çok turist çeken 10 ülke / World Top 10 destinations by tourist arrivals	10
En çok gelir elde eden 10 ülke / World TOP 10 countries by tourism receipts	10
Dünya Liginde İlk 10 Sıranın Değişimi/ Top 10 destinations by years	11
Dünya Liginde en çok harcama yapanlar/ World Top 10 tourism spenders	11
Turizmde çalışan kişi sayısı / The number of people working in tourism	12
İstihdam artışında turizmin payı /Share of tourism in total employment development	12
Turizmin ekonomideki yeri/ Tourism role in the economy	13
Yabancı ziyaretçilerin giriş yolları /Foreign Visitors by way of entrance	14
Avrupa ülkelerinde yatak kapasites/ Bed capacities European countries	14

SUNUŞ

Merhaba,

Bu yıl 30. Yılını doldurmakta olan sektörümüzün öncü birliklerinden Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (AKTOB) olarak sizlere yeni bir yayınımızı daha sunmuş bulunmaktayız.

AKTOB Araştırma Birimi (Ar-Ge) tarafından hazırlanan, Türkiye Turizm İstatistikleri Raporu; Türkiye ve Dünya turizminin öncü göstergelerini sunmaktadır.

Yayınımız; turizm profesyonellerinden medya kuruluşlarına, işadamlarından araştırma şirketlerine kadar uzanan geniş yelpazede, turizm konusunda yapılacak çalışmalarda sıkça ihtiyaç duyulan göstergeleri kapsamaktadır.

AKTOB olarak, 30.yılımızı doldururken, sektöre ve ülkemize, turizmde yeni bakış açıları sağlayacak yayın ve araştırmalarımıza devam edeceğiz.

Bu yılbaşında dağıtımını gerçekleştirdiğimiz Turizm Sektörünün Yapısı, Büyüklüğü Ve Ekonomiye Katkısı Araştırması da 30.yılını doldurmakta olan kuruluşumuzun vizyon çalışmalarının bir örneğidir.

AKTOB Ar-Ge tarafından hazırlanan Türkiye Turizm İstatistikleri Raporu'nun herkese fayda sağlamasını diliyoruz.

Saygılarımızla,

Yusuf Hacısüleyman
AKTOB Y.K Başkanı

TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLER

Numbers of visitors coming to Turkey

Yıllar (Years)	Yabancı Ziyaretçi Sayısı (Foreign Visitors)	Yurtdışında İkamet Eden Vatandaş ziyaretçi (Citizens living abroad)	Toplam Ziyaretçi Sayısı (Total visitors)	Toplam Günübirlikçi Sayısı (Sameday visitors)	Toplam Ziyaretçi Sayısı (Total visitors)
	A	B	C=A+B	D	E=C-D
2008	26 336 677	4 801 097	31 137 774	1 345 669	29 792 105
2009	27 077 114	4 682 702	31 759 816	1 573 202	30 186 614
2010	28 632 204	4 365 104	32 997 308	1 633 304	31 364 004
2011	31 456 076	5 312 963	36 769 039	2 115 163	34 653 876
2012	31 782 832	5 932 393	37 715 225	2 017 325	35 697 900
2013	34 910 098	5 220 506	40 130 604	2 298 461	37 832 143

TURİZM GELİRİ (Milyar Dolar)

Tourism Receipts (Billion US Dollar)

Yıllar Years	Gelir Receipt	Gider Expenditure	Net gelir Net Receipt
2008	25,4	4,3	21,1
2009	25,1	5,1	20,0
2010	24,9	5,9	19,1
2011	28,1	5,5	22,6
2012	29,4	4,6	24,8
2013	32,3	5,2	27,1

KIŞIBAŞI TURİZM GELİRİ

Average expenditures for foreign visitor (US Dollar)

Yıllar/ Years	Kişıbaşı gelir Average expenditures
2008	742,0
2009	697,1
2010	670,3
2011	709,4
2012	715,0
2013	748,6

YABANCI ZİYARETÇİLERİN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI
Distribution of foreign visitors by nationalities

MİLLİYET	2012	2013	Değişim/ Change,%	NATIONALITY
ALMANYA	5 028 745	5 041 323	0,25	Germany
AVUSTURYA	505 560	518 273	2,51	Austria
BELÇİKA	608 071	651 596	7,16	Belgium
DANİMARKA	391 312	402 818	2,94	Denmark
FINLANDIYA	195 083	219 044	12,28	Finland
FRANSA	1 032 565	1 046 010	1,30	France
HOLLANDA	1 273 593	1 312 466	3,05	Netherlands
İNGİLTERE	2 456 519	2 509 357	2,15	U.Kingdom
İRLANDA	110 863	112 665	1,63	Ireland
İSPANYA	278 164	290 422	4,41	Spain
İSVEÇ	617 811	692 186	12,04	Sweden
İSVİÇRE	354 461	379 344	7,02	Switzerland
İTALYA	714 041	731 784	2,48	Italy
İZLANDA	5 797	4 909	-15,32	Iceland
LÜKSEMBURG	14 034	15 733	12,11	Luxembourg
PORTEKİZ	46 606	45 928	-1,45	Portugal
YUNANİSTAN	669 823	703 168	4,98	Greece
ÇEK CUM.	223 986	217 254	-3,01	Czech Rep.
POLONYA	428 440	423 129	-1,24	Poland
MACARİSTAN	94 409	97 074	2,82	Hungary
NORVEÇ	406 879	412 870	1,47	Norway
SLOVAKYA	126 974	127 455	0,38	Slovakia
AVRUPA OECD	15 583 736	15 954 808	2,38	EUROPE OECD
A.B.D.	771 837	785 971	1,83	U.S.A
AVUSTRALYA	164 899	190 457	15,50	Australia
JAPONYA	203 592	174 150	-14,46	Japan
KANADA	182 252	199 497	9,46	Canada
YENİ ZELANDA	28 278	30 667	8,45	New Zealand
MEKSİKA	31 576	36 617	15,96	Mexico
G. KORE	159 084	187 040	17,57	Korea, Rep. of
TOPLAM OECD	17 125 254	17 559 207	2,53	TOTAL OECD
ESTONYA	35 459	48 537	36,88	Estonia
KARADAĞ	16 559	18 838	13,76	Montenegro
KOSOVA	70 156	78 825	12,36	Kosova
MALTA	6 397	6 769	5,82	Malta
LİTVANYA	69 520	90 180	29,72	Lithuania
G. KIBRIS RUM YÖN.	18 924	14 265	-24,62	Greek Cypriot Administration
LETONYA	45 725	55 058	20,41	Latvia
BOSNA HERSEK	61 851	72 086	16,55	Bosnia Herzg
HIRVATİSTAN	47 144	44 058	-6,55	Croatia
SLOVENYA	39 899	37 692	-5,53	Slovenia
SİRBİSTAN	157 568	169 988	7,88	Serbia
MAKEDONYA	137 579	140 793	2,34	Rep.of, Macedonia
ARNAVUTLUK	59 565	65 113	9,31	Albania
BULGARİSTAN	1 492 073	1 582 912	6,09	Bulgaria
ROMANYA	385 055	395 214	2,64	Romania
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	2 894	3 136	8,36	O. EUROPE COUNTRIES
TOPLAM AVRUPA	18 230 104	18 778 272	3,01	TOTAL EUROPE
AZERBAYCAN	593 238	630 754	6,32	Azerbaijan
BELARUS (B. RUSYA)	138 007	200 659	45,40	Belarus
ERMENİSTAN	70 956	73 365	3,40	Armenia
GÜRCİSTAN	1 404 882	1 769 447	25,95	Georgia
KAZAKİSTAN	380 046	425 773	12,03	Kazakhstan
KIRGIZİSTAN	42 866	64 905	51,41	Kyrgyzstan
MOLDOVA CUM.	108 032	111 915	3,59	Rep. Moldova
ÖZBEKİSTAN	105 976	129 292	22,00	Uzbekistan
RUSYA FED.	3 599 925	4 269 306	18,59	Russian Fed.
TACİKİSTAN	22 823	27 174	19,06	Tajikistan
TÜRKMENİSTAN	135 168	148 709	10,02	Turkmenistan
UKRAYNA	634 663	756 187	19,15	Ukraine
BDT	7 236 582	8 607 486	18,94	UIS

YABANCI ZİYARETÇİLERİN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI
Distribution of foreign visitors by nationalities

MİLLİYET	2012	2013	Değişim/ Change,%	NATIONALITY
CEZAYİR	104 489	118 189	13,11	Algeria
FAS	77 884	82 579	6,03	Morocco
LİBYA	213 890	264 266	23,55	Libyan A.J.
SUDAN	8 161	9 319	14,19	Sudan
MISIR	112 025	107 437	-4,10	Egypt
TUNUS	86 595	91 683	5,88	Tunisia
GÜNEY AFRİKA CUM.	40 771	44 798	9,88	South Africa
DIĞ.AFRİKA ÜLKELERİ	69 584	89 213	28,21	O. AFRICA COUNTRIES
TOPLAM AFRİKA	713 399	807 484	13,19	TOTAL AFRICA
B.A.EMİRLİĞİ	48 071	52 424	9,06	U.A.E.
BAHREYN	13 342	16 230	21,65	Bahrain
KATAR	13 971	18 630	33,35	Qatar
KUVEYT	65 167	88 238	35,40	Kuwait
IRAK	533 149	730 639	37,04	Iraq
LÜBNAN	144 491	143 629	-0,60	Lebanon
ÜRDÜN	102 154	102 871	0,70	Jordan
S.ARABİSTAN	175 467	234 220	33,48	S.Arabia
K.K.T.C.	211 828	216 881	2,39	T.R.N.Cyprus
İSRAİL	83 740	164 917	96,94	Israel
YEMEN	11 826	17 354	46,74	Yemen
DIĞ.BATI ASYA ÜLKELERİ	744 325	1 269 753	70,59	O.W. ASIA COUNTRIES
TOP. BATI ASYA	2 147 531	3 055 786	42,29	T. WESTERN ASIA
BANGLADEŞ	6 652	8 856	33,13	Bangladesh
ÇİN HALK CUM.	114 582	138 876	21,20	China
ENDONEZYA	56 113	57 385	2,27	Indonesia
FİLİPİNLER	65 272	59 734	-8,48	Philippines
HİNDİSTAN	90 934	95 014	4,49	India
İRAN	1 186 343	1 196 801	0,88	Iran
MALEZYA	41 169	55 139	33,93	Malaysia
PAKİSTAN	28 394	34 170	20,34	Pakistan
SİNGAPÜR	22 206	22 403	0,89	Singapore
TAYLAND	12 211	20 783	70,20	Thailand
DIĞ.GÜN.ASYA ÜLK.	68 445	85 988	25,63	O.S. ASIA COUNTRIES
TOPGÜN.ASYA	1 692 321	1 775 149	4,89	T. SOUTH ASIA
TOPLAM ASYA	3 839 852	4 830 935	25,81	TOTAL ASIA
DIĞ. KUZEY AMERİKA ÜLK.	11 328	11 370	0,37	O.N. AMERICA COUNTRIES
DIĞ. ORTA AMERİKA ÜLK.	7 654	8 555	11,77	O. C. AMERICA COUNTRIES
ARJANTİN	28 559	46 729	63,62	Argentina
BREZİLYA	88 903	113 433	27,59	Brazil
KOLOMBİYA	12 987	21 979	69,24	Colombia
ŞİLİ	12 765	15 905	24,60	Chile
VENEZÜELLA	9 600	11 271	17,41	Venezuela
DIĞ.GÜN.AMERİKA ÜLK.	13 152	16 304	23,97	O.S. AMERICA COUNTRIES
TOPGÜN.AMERİKA	165 966	225 621	35,94	T. SOUTH AMERICA
TOPLAM AMERİKA	184 948	245 546	32,76	TOTAL AMERICA
OKYANUSYA	4 690	475	-89,87	OCEANIA
MİLLİYETSİZ	31 739	35 501	11,85	HAYMATLOS
YABANCI TOPLAM	31 782 832	34 910 098	9,84	TOTAL FOREIGN

YABANCI ZİYARETÇİLERİN BÖLGELERE DAĞILIMI
Distribution of foreign visitors by touristic regions

KENTLER/CITIES	2012	2013	Değişim/chance,%
ANTALYA	10.299.366	11.122.510	7,99
İSTANBUL	9.381.670	10.475.307	11,66
MUĞLA	3.009.342	3.078.781	2,31
İZMİR	1.368.929	1.407.240	2,80
DİĞER/Others	7.723.525	8.826.260	14,28
TOPLAM/Total	31.782.832	34.910.098	9,84

TÜRKİYE'DEKİ YATAK KAPASİTESİ (İŞLETME BELGELİ)
Total beds capacity (with Tourism Operation License)

Yıllar Years	Yatak sayısı(000) / Number of beds (000)	Tesis sayısı / Number of facilities
2007	532	2514
2008	565	2562
2009	567	2525
2010	629	2647
2011	677	2816
2012	715	2896
2013	755	3000

KONAKLAMA TESİSLERİ: TÜR VE SINIFLAR DAĞILIMI-2013
Distribution of establishments by types and classes (Operation License)

Types Classes	Tesis Sayısı/ Number of facilities
5 * Otel / 5 star	446
4 * Otel / 4 star	627
3 * Otel / 3 star	786
2 * Otel / 2 star	450
1 * Otel / 1 star	46
Tatil köyü / Holiday Village	83
Termal Otel / Thermal Hotels	59
Butik Otel / Boutique Hotels	69
Özel Kon.Tesisi / Special Acc.Est.	262
M. Apart Otel / Apart Hotels	101
Motel /Motels	9
Pansiyon / Pansions	40
Turizm Kompleksi / Tourism complex	3
Diğer / Others	19
Toplam / Total	3000

GELEN ZİYARETÇİLERİN MESLEKLERİ, %
Distribution of visitors by occupations

Meslekler /Occupations	Payı,%/ Share, %
Profesyonel meslek mensupları Professional occupational associates	22,6
İşletme sahipleri, kanun yapımcılar, üst düzey yöneticiler vb./Proprietors, lawmakers, senior managers, etc.	16,0
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışanlar Employees working in office or customer services	9,5
Hizmet ve satış elemanları Service and sales employees	7,5
Yardımcı profesyonel meslek mensupları Assistant professional occupational associates	6,0
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Artisans and employees in relevant jobs	4,5
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Facility and machine operators and fitters	2,6
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık çalışanları Qualified employees in agriculture, stockbreeding, hunting, forestry	1,3
Diğer Other	30,1

GELEN ZİYARETÇİLERİN ÇALIŞMA DURUMLARI, %
Distribution of visitors by working status

İşi/ Work-Job	Pay/ Share%
Ücretli bir işte çalışıyor / Wage earners	45,4
İşveren, esnaf vb / Employers	12,8
Çocuklar / Children	19,4
Emekli / Retired	8,4
Öğrenci / Students	6,6
Ev kadını / Housewife	4,9
İşi yok, iş arıyor / Jobless, seeking job	2,4
Diğer / Others	0,1

HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN KOLTUK KAPASİTESİ

Number of seats of airline companies

Yıllar/Years	Uçak / Airplanes	Koltuk Sayısı/Seats
2008	270	43.524
2009	297	47.867
2010	332	56.937
2011	349	61.040
2012	370	65.203
2013	380	65.860

SEYAHAT ACENTELEİ SAYISI (*)

Number of travel agencies (*)

Yıllar/ Years	Acente sayısı/ Number of agencies
2008	5.672
2009	5.751
2010	6.035
2011	6.344
2012	6.850
2013**	7.429

* Şubeler dahil / * Including branches

** Türkiye'de 7246 adet A grubu, 83 adet B grubu ve 160 adet C grubu acente bulunuyor.

TÜRKİYE'DEN YURTDIŞINA ÇIKANLARIN SAYISI

Turkish people going abroad

Türkiye'den yurtdışı çıkışlarda turizm amaçlı seyahatler, genellikle Avrupa ülkelerinde yoğunlaşıyor.

Diğer yandan, çıkış sayısı yüksek ancak tabloda Diğerleri kısmında olan; Gürcistan, Batı Asya, İran, Azerbaycan ve Suriye gibi ülkelere yönelik hareketler, turistik olmaktan çok, yakın ziyaretleridir.

Bazı ülkeler turizm amaçlı seyahatler*, 2013 Tourism purpose outgoing, 2013	Çıkış/ Outgoing
Yunanistan/ Greece	517.666
Diğer Avrupa ülkeleri / Other European Countries	333.569
Bulgaristan /Bulgaria	318.545
İtalya/ Italy	221.600
Almanya /Germany	163.561
BDT (diğer) / Other CIS States	110.850
Ukrayna /Ukraine	77.184
A.B.D. /U.S.A	71.711
Rusya / Russia	57.902
Avusturya /Austria	38.072
İspanya /Spain	27.748
İsrail /Israel	16.331
Fransa /France	15.485
İsviçre /Switzerland	15.157
İngiltere /U.K	14.836
Hollanda /Netherlands	12.237
Kanada /Canada	10.211
Belçika /Belgium	4.081
Danimarka /Danmark	3.360
İsveç /Swedwn	2.697
Japonya /Japan	2.066
Diğerleri /Others	2.669.018
Toplam /Total	4.704.787

*Tablodaki veriler; gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler, sağlık, alışveri ve iş seyahatleri toplamıdır.

Yıllar/ Years	Yurtdışı çıkış, Milyon kişi/ Outgoing, (Million)
2009	5.88
2010	6.88
2011	6.75
2012	6.27
2013	8.01

YABANCI ZİYARETÇİLERİN GELİŞ NEDENİ (%), 2013

Purpose of visits (%)

Nedenler/ Reasons	Pay/ Share,%
Gezi, Eğlence, Kültür, Sportif il./ Excursion, Entertainment, Culture, Sports relations	59,0
Yakınları ziyaret/ Visiting relatives	8,4
Sağlık/ Health	0,5
Dini/ Religion	0,2
Alışveriş/ Shopping	2,6
Toplantı, konf. Görev, ticaret/ Meeting, conference, Duty, Trade relations, Fair	6,0
Transit/ Aktarma	0,1
Eğitim/ Education	0,5
Diğer/ Other	3,3
Berberinde giden/Going in company	19,4
TOPLAM/TOTAL	100,0

GELEN YABANCILARIN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Foreign visitors by age groups

	0-14	15-24	25-44	45-64	65 +	Toplam/Total
2008	4.700.372	2.989.099	10.743.730	6.616.760	1.381.163	26.431.124
2009	4.222.309	3.027.276	10.973.487	7.376.172	1.714.962	27.314.206
2010	4.294.618	3.285.796	11.432.441	7.782.920	1.715.077	28.510.852
2011	4.713.435	3.656.294	12.399.194	8.360.591	2.195.013	31.324.527
2012	5.198.750	3.581.712	12.551.867	8.259.739	2.063.118	31.655.186
2013	5.651.093	3.802.994	13.746.125	8.571.056	2.056.206	33.827.474

YURTDIŞINA ÇIKIŞLARIN AMAÇLARA GÖRE DAĞILIMI (%)

Distribution of Turkish people going abroad by purpose (%)

Amaç/ Purpose	Oran,%/ Rate, %
Yakınları Ziyaret/ Visiting Relatives	18,2
Ticari ilişkiler,Fuar, Toplantı,görev/ Trade relations, Fair	20,9
Diğer/ Other	15,3
Gezi,Eğlence/ Excursion, Entertainment	35,1
Alveriş/ Shopping	0,9
Dini/ Religion	0,7
Eğitim/ Education	1,7
Sağlık/ Health	0,2
Çocuklar/Children	6,6

TURİZM GELİRİNİN GSMH VE İHRACAT İÇİNDEKİ PAYI

Ratio of tourism receipts to GNP, export & foreign trade deficit

	Turizm Geliri /GSMH Tourim receipts/GNP	Turizm Geliri /İhracat Tourim receipts/Export	Turizm Geliri /Dış.Tic.Açığı Tourim receipts/Trade deficit
2008	3,4	19,2	36,9
2009	4,1	24,5	74,1
2010	3,4	21,9	30,8
2011	3,6	20,8	22,6
2012	3,7	19,2	33,0
2013	4,2	21,2	34,0

EN ÇOK ZİYARETÇİ ÇEKEN ÜLKELER

World top destinations by foreing visitors
Milyon Kişi, 2013 (Million)

Sıra/Rank	Ülkeler/Countries	2012	2013
1	Fransa/ France	83,0	86,3
2	ABD /USA	67,0	68,3
3	İspanya /Spain	57,4	60,6
4	Çin /China	57,4	56,2
5	İtalya/ Italy	47,4	48,4
6	Türkiye/ Turkey	36,6	37,8
7	İngiltere/ U.K	31,1	32,6
8	Almanya/ Germany	30,4	31,3
15	Yunanistan /Greece	15,5	17,1
27	Mısır /Egypt	11,5	9,6

EN ÇOK GELİR ELDE EDEN ÜLKELER,2012

World top earners, (Milyar Dolar/ 2012, Billion US Dollar)

Sıra/Rank	Ülkeler /Countries	Gelir/ Tourism Receipts
1	ABD / USA	128,6
2	İspanya /Spain	55,9
3	Fransa /France	53,7
4	Çin/ China	50,0
5	İtalya /Italy	41,2
6	Almanya/ Germany	38,1
7	İngiltere / UK	36,4
8	Hong Kong/ Hong Kong	31,7
9	Avustralya /Australia	31,5
10	Tayland/ Thailand	30,1
11	Türkiye /Turkey	29,4
23	Yunanistan/ Greece	12,9
31	Mısır /Egypt	9,9

DÜNYA LIGINDE İLK 10 SIRANIN DEĞİŞİMİ

Top 10 destinations by foreign visitors

Sıra Rank	1970	1990	2000	2010	2012	2013
1	İTALYA	FRANSA	FRANSA	FRANSA	FRANSA	FRANSA
2	KANADA	İSPANYA	ABD	ABD	ABD	ABD
3	FRANSA	ABD	İSPANYA	İSPANYA	ÇİN	İSPANYA
4	İSPANYA	İTALYA	İTALYA	ÇİN	İSPANYA	ÇİN
5	ABD	MACARİSTAN	ÇİN	İTALYA	İTALYA	İTALYA
6	AVUSTURYA	AVUSTURYA	İNGİLTERE	İNGİLTERE	TÜRKİYE	TÜRKİYE
7	ALMANYA	İNGİLTERE	RUSYA	TÜRKİYE	ALMANYA	İNGİLTERE
8	İSVİÇRE	MEKSİKA	KANADA	ALMANYA	İNGİLTERE	ALMANYA
9	YUGOSLAVYA	ALMANYA	MEKSİKA	UKRAYNA	HONG KONG	HONG KONG
10	İNGİLTERE	KANADA	ALMANYA	AVUSTURYA	RUSYA	RUSYA

EN ÇOK TURİZM HARCAMASI YAPAN ÜLKELER

Top spenders on tourism, 2012, billion US Dollar (Milyar Dolar)

Sıra/ Rank	Ülkeler/ Countries	Harcama/ Expenditures
1	Çin /China	102,00
2	Almanya /Germany	89,36
3	ABD/ USA	83,85
4	İngiltere/ UK	52,62
5	Rusya/ Russia	42,90
6	Fransa /France	39,20
7	Kanada/ Canada	35,31
8	Japonya/ japan	33,99
9	İtalya/ Italy	28,51
10	Avustralya/ Australia	27,71
37	Türkiye /Turkey	4,80

TURİZM İSTİHDAMINDA DURUM

Tourism Employment in Turkey, (000)

Yıllar Years	Turizmde Çalışan Sayısı Tourism employment(000)
1983	218
1993	574
2003	847
2004	872
2005	949
2006	1.001
2007	1.067
2008	1.058
2009	1.131
2010	1.177
2011	1.178
2012	1.206
2013	1.298*

*Sektör çalışanlarının % 56'sı yiyecek içecek hizmetleri, % 30'u konaklama sektöründe, 5,7'si seyahat acentelerinde, % 7'si eğlence ve dinlence hizmetlerinde ve % 1,2'si de havayolu ulaştırmasında bulunuyor.

2009-2013 DÖNEMİNDE İSTİHDAM ARTIŞINA YAPILAN KATKILAR, %

(Sigortalı istihdamındaki artıştan sektörlerin aldığı paylar)
(Share of sectors in employment development (2009-2013) , %

Sektörler Sectors	İstihdam Artışından Alınan Pay, %
Turizm (Tourism)	16,5
Yiyecek İçecek Faal. (F & B)	9,3
Konaklama Hizm.(Accommodation)	5,8
Diğer turizm (Other tourism)	1,1
Bina inşaatı (Construction)	12,4
Perakende Ticaret (Retail Commercial Activities)	10,9
Büro Yönetimi, Büro Desteği Faal. (Office management etc.)	7,4
Taşımacılık (Transportation)	6,3

2023'e Doğru Türkiye'de Turizmin 100 Yılı
TURİZM SEKTÖRÜNÜN YAPISI, BÜYÜKLÜĞÜ VE EKONOMİYE KATKISI
The structure of the tourism industry, the size and contribution to the economy

AKTOB Ar-Ge tarafından yapılan araştırma bulgularına göre; turizmde meydana gelen 1 birimlik gelişme, Türkiye ekonomisinde 2 birimlik canlanma yaratıyor.

Turizm, girdi alımları ile ekonomide 54 sektörü doğrudan etkilerken bir yıl içinde 26 milyar Dolar'lık satın alma yapıyor.

Bu özellikleri ile turizm, ekonomideki 59 ana sektör içinde, ekonomiyi en fazla canlandıran 20.sektör konumundadır.

Turizm, ekonomideki bazı sektörler için oldukça hayati konumdadır.

Örneğin, Balıkçılık ana sektörü, aramalı olarak sattığı ürünlerin % 51'ini turizme sunuyor.

Gıda ve içecek sektörü aramalı satışlarının da % 20'si turizm sektörüne yöneliyor. Mobilya sektörü de aramalarının % 14'ünü turizme satıyor.

Öte yandan turizm, bir çok sektörün ihracatından daha fazla gelir yaratıyor. Bulgulara göre 20 sektörün turizme yaptığı satışlar, ihracatından daha büyük.

According to the findings of research conducted by AKTOB R & D Department;

One unit growth in tourism industry, creating 2 units revival in the economy.

Tourism, affecting 54 sectors with input purchases (\$ 26 billion / Year)

With these features, tourism is the 20th the most stimulating sector in 59 main sectors.

Tourism is a vital location for some sectors in the economy.

For example, fishing offers 51% of the its products sold as an intermediate to tourism sector.

20 % of intermediate sales of food and beverage industry, are directed to the tourism.

Furniture industry offers 14 % of its intermediate sales to tourism.

On the other hand, tourism creates more revenue from the export of many sectors. According to the findings, sales of 20 sectors to the tourism industry, are greater than its exports.

2023'E DOĞRU TÜRKİYE'DE TURİZMİN 100 YILI

TURİZM SEKTÖRÜNÜN YAPISI, BÜYÜKLÜĞÜ VE EKONOMİYE KATKISI

TURİZM VE KONAKLAMA SEKTÖRÜNÜN SOSYO-EKONOMİK ETKİLERİ

"Turizm sektörü, uyardığı 54 sektörden, yılda 26 milyar Dolar'lık alım yapıyor"

YABANCI ZİYARETÇİLERİN GİRİŞ YOLLARI, %
Foreing visitors by way of entrance, %

YILLAR Years	HAVAYOLU Air	DEMİRYOLU Rail	KARAYOLU Road	DENİZYOLU Sea
2000	69,8	0,4	18,9	11,0
2001	72,8	0,5	16,9	9,8
2002	75,4	0,4	18,6	5,6
2003	71,8	0,5	20,6	7,1
2004	71,8	0,4	21,2	6,6
2005	70,9	0,4	22,5	6,2
2006	71,1	0,4	21,2	7,4
2007	72,0	0,3	20,2	7,5
2008	71,5	0,3	20,5	7,7
2009	70,0	0,3	22,3	7,5
2010	68,3	0,2	24,3	7,2
2011	69,4	0,2	22,0	8,4
2012	72,1	0,1	19,9	7,8
2013	71,2	0,1	21,3	7,4

BAZI AVRUPA ÜLKELERİNDE YATAK KAPASİTESİ, 2012
Bed numbers in some European countries, 2012

Ülkeler/Countries	Beds(000)
İtalya/ Italy	2.251
İspanya/ Spain	1.859
Almanya/ Germany	1.833
İngiltere/ United Kingdom	1.571
Türkiye/ Turkey	1.260
Fransa/ France	1.249
Yunanistan/ Greece	771
Çek Cumh./Czech Republic	271
Bulgaristan/ Bulgaria	261
Hırvatistan/ Croatia	157
Güney Kıbrıs/ S.Cyprus	84
Malta/ Malta	39

AKDENİZ TURİSTİK OTELCİLER VE İŞLETMECİLER BİRLİĞİ (AKTOB)

Turizmistatistikleri Tourismstatistics

30
YIL

1984-2014

AKTOB Araştırma Birimi tarafından hazırlanmıştır
by AKTOB R&D, 2014